

1. 8. 2025

ID: 119855

Nemajetková újma a náklady řízení

Pokud obecný soud žalobci ve sporu o přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, v němž žalobce prokáže základ svého nároku, nepřizná plnou náhradu nákladů řízení a toto rozhodnutí řádně neodůvodní, porušuje tím žalobcovo právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 2456/24 ze dne 4.6.2025)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti P. T., zastoupeného Mgr. Bc. V.V., advokátem, se sídlem D., proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. července 2024, č. j. 30 Cdo 756/2024-405, a rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 7. listopadu 2023, č. j. 13 Co 272/2023-374, za účasti Nejvyššího soudu a Krajského soudu v Plzni jako účastníků řízení a České republiky - Ministerstva spravedlnosti, se sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2, jednajícím Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, Praha 2, jako vedlejší účastnice řízení, tak, že výrokem I rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 7. listopadu 2023, č. j. 13 Co 272/2023-374, v rozsahu potvrzujícím výroky IV a V rozsudku Okresního soudu v Sokolově ze dne 8. března 2023, č. j. 8 C 183/2021-316, bylo porušeno stěžovatelovo právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Výrokem II rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 7. listopadu 2023, č. j. 13 Co 272/2023-374, bylo porušeno stěžovatelovo právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 7. listopadu 2023, č. j. 13 Co 272/2023-374, se v uvedeném rozsahu ruší. Ve zbývajícím rozsahu se ústavní stížnost odmítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Stěžovatel projížděl ve čtvrtek 26. 1. 2017 jako řidič vozidla křižovatkou. Stěžovatel jel v čele kolony rozjíždějících se vozidel a věděl, že za ním jede další vozidlo. Přesto začal na křižovatce bezdůvodně prudce brzdit a téměř zastavil. Hrozilo tak, že do jeho vozidla narazí za ním jedoucí vozidlo. Krátce poté stěžovatel toto jednání ještě dvakrát obdobným způsobem zopakoval. O několik chvil později začal stěžovatel předjíždět kolonu vozidel, přešel do levého jízdního pruhu, a když na silnici vjíždělo nákladní vozidlo, nevyužil možnosti se vrátit do pravého pruhu a do nákladního vozidla narazil.

2. Policejní orgán v souvislosti s následným jednáním stěžovatele vůči němu zahájil trestní stíhání pro přečin pojistného podvodu (§ 210 odst. 2 a 4 trestního zákoníku) v jednočinném souběhu s přečinem poškození cizí věci (§ 228 odst. 1 trestního zákoníku). Stěžovateli hrozil trest odnětí svobody od jednoho do pěti let, zákaz činnosti nebo propadnutí věci. Soud však stěžovatele po dvou letech a jedenácti měsících trestního stíhání zprostil obžaloby. Žalovaný skutek podle soudu nebyl trestným činem [§ 226 písm. b) trestního řádu].

3. Stěžovatel uplatnil u Ministerstva spravedlnosti nárok na náhradu újmy ve výši 1 088 493 Kč, která se skládala z náhrady nákladů zastoupení, stěžovatelova cestovného, hotových výdajů a nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání.

4. Stěžovatel následně podal proti ministerstvu žalobu na náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 000

000 Kč s příslušenstvím, která mu podle něj vznikla nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání a nesprávným úředním postupem orgánů činných v trestním řízení.

5. Ministerstvo spravedlnosti na základě stěžovatelovy žádosti konstatovalo, že usnesení o zahájení trestního stíhání bylo nezákonné, a přiznalo mu nárok na 82 685,67 Kč. Tato částka se skládala z náhrady nákladů obhajoby (66 488,14 Kč), náhrady cestovného (6 197,53 Kč) a přiměřeného zadostiučinění (10 000 Kč).

6. Okresní soud zastavil řízení o stěžovatelově žalobě ohledně jistiny ve výši 10 000 Kč (výrok I) a uložil Ministerstvu spravedlnosti povinnost zaplatit stěžovateli 90 000 Kč s příslušenstvím (výrok II). Žalobu ohledně jistiny ve výši 900 000 Kč zamítl (výrok III). Okresní soud zároveň uložil stěžovateli povinnost nahradit Ministerstvu spravedlnosti náklady řízení ve výši 4 302,92 Kč (výrok IV) a nahradit Okresnímu soudu v Sokolově náklady řízení ve výši 944,78 Kč (výrok V).

7. Krajský soud rozhodnutí okresního soudu v napadené části (tedy kromě výroku I) potvrdil (výrok I) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok II).

8. Nejvyšší soud stěžovatelovo dovolání odmítl (výrok I) a uložil mu povinnost zaplatit Ministerstvu spravedlnosti na náhradě nákladů dovolacího řízení 300 Kč (výrok II).

II. Argumentace stěžovatele

9. Stěžovatel podal ústavní stížnost proti rozhodnutím krajského a Nejvyššího soudu. Napadená rozhodnutí podle něj porušila jeho právo na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) a na ochranu vlastnictví (čl. 11 Listiny).

10. Napadená rozhodnutí jsou podle stěžovatele protiústavní z těchto důvodů:

a) Soudy chybně rozhodly o nákladech řízení. Stěžovatel v řízení prokázal základ nároku na zadostiučinění, a proto mu měla být podle judikatury Ústavního soudu přiznána plná náhrada nákladů řízení, protože výše přiznaného plnění závisela na úvaze soudu (§ 142 odst. 3 občanského soudního řádu). Na tuto judikaturu stěžovatel v řízení opakovaně poukazoval a soudy její nedodržení neodůvodnily. Ministerstvo spravedlnosti navíc projednalo jeho nárok až po uplynutí šestiměsíční zákonné lhůty, což samo o sobě zakládá právo na náhradu nákladů řízení.

b) Soudy neprovedly důkaz dozorovými spisy státního zastupitelství a nedostatečně odůvodnily neprovedení svědeckých výslechů. Tyto důkazní návrhy měly prokázat existenci excesů a závažnost zásahu do stěžovatelovy osobnostní sféry. Nejvyšší soud se s touto otázkou ve svém rozhodnutí řádně nevypořádal.

c) Soudy neprovedly srovnání s podobnými případy týkajícími se jiných druhů nemajetkových újem (viz nález sp. zn. II. ÚS 417/21). Omezily se pouze na srovnání s rozhodnutím o stěžovatelově předchozím nezákonném trestním stíhání. Nynější případ je však kvůli opakované nezákonnosti trestních stíhání, jejich délce, množství a míře chyb a opakovaným zásahům do osobnostní sféry natolik extrémní, že jeho posouzení vyžadovalo větší pozornost. Soudy hodnotily věc formálně, nezohlednily rozsah skutečné újmy a existenci dvou právních titulů pro její náhradu (nezákonné rozhodnutí a nesprávný úřední postup), nehodnotily případ důsledně, individualizovaně a podle řádně zjištěného skutkového stavu. Nejvyšší soud se s touto otázkou ve svém rozhodnutí řádně nevypořádal.

III. Vyjádření ostatních účastníků řízení a replika stěžovatele

11. Ústavní soud zaslal ústavní stížnost k vyjádření Nejvyššímu soudu, krajskému soudu a

Ministerstvu spravedlnosti.

12. Nejvyšší soud navrhl ústavní stížnosti nevyhovět, protože podle něj není důvodná ani přípustná. Námitka opomenutých důkazů není důvodná proto, že obecné soudy řádně odůvodnily, proč navrhované důkazy neprovedly. Námitkou chybějícího srovnání s případy jiných náhrad nemajetkových újem se Nejvyšší soud nemohl zabývat, protože směřuje proti skutkovým zjištěním. Nejvyšší soud navíc zasahuje do výše přiznané náhrady až tehdy, pokud by byla zcela zjevně nepřiměřená, k čemuž nyní nedošlo. Námitka proti rozhodnutí o nákladech řízení je sice důvodná, ale Nejvyšší soud se jí v dovolacím řízení nemohl věcně zabývat.

13. Krajský soud uvedl, že nevyužije možnosti se k ústavní stížnosti vyjádřit.

14. Ministerstvo spravedlnosti navrholo ústavní stížnost odmítnout. Nejvyšší soud odůvodnil své rozhodnutí stručně proto, že stěžovatel neuvedl přípustné dovolací důvody. Okresní soud řádně vysvětlil, proč neprovedl některé navržené důkazy. V odvolacím řízení přitom žádné další důkazy navržené nebyly. Stěžovatel si v otázce porovnání případů protiřečí, protože svůj označuje případ za jedinečný, ale zároveň kritizuje nedostatečné srovnání s jinými případy. Okresní soud navíc zohlednil nejen stěžovatelův dřívější případ, který byl v dané věci nejprůhodnější, ale i další rozhodnutí - včetně toho, které navrhl sám stěžovatel.

15. Stěžovatel v replice setrval na své argumentační pozici. Nejvyšší soud podle něj uznal, že soudy rozhodly o nákladech řízení chybně. Přiznaná náhrada je nespravedlivá a nepřiměřeně nízká. Orgány činné v trestním řízení se dopustily závažných a neobvyklých excesů a nezákonností a stěžovatel byl stíhán pro více skutků, které od počátku nebyly trestným činem. Nejvyšší soud nereagoval na námitku neprovedené komparace s jinými případy (nález sp. zn. II. ÚS 379/23). Vyjádření Ministerstva spravedlnosti podporuje napadená rozhodnutí bez další argumentace a nezabývá se otázkou nákladů řízení. Ve zbytku stěžovatel zopakoval svou dosavadní argumentaci.

IV. Posouzení opodstatněnosti a důvodnosti ústavní stížnosti

16. Ústavní soud přezkoumal napadená rozhodnutí s ohledem na stěžovatelovy námitky a dospěl k závěru, že je zčásti důvodná a zčásti zjevně neopodstatněná.

17. Ústavní stížnost je zčásti důvodná ve vztahu k nákladovým rozhodnutím (viz část IV.1) a zjevně neopodstatněná ve vztahu k námitce opomenutých důkazů (viz část IV.2) a námitce protiústavnosti přiznaného přiměřeného zadostiučinění (viz část IV.3).

IV.1. K námitce protiústavnosti rozhodnutí o nákladech řízení

18. Ústavní soud dlouhodobě uvádí, že pokud žalobce ve sporu o přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu prokáže základ svého nároku (tedy existenci nemajetkové újmy způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem), obecný soud mu přizná plnou náhradu nákladů řízení, a to i v případech, kdy mu nepřiznal žalované zadostiučinění v plné výši. Rozhodování o výši plnění závisí na úvaze soudu a žalobce nemůže být při rozhodování o náhradě nákladů řízení "trestán" za ne zcela přiléhavý odhad výše budoucího přiznaného nároku [viz shrnutí, včetně relevantní judikatury Ústavního soudu, v nálezu sp. zn. II. ÚS 3213/24, část V.A)].

19. Pokud takto obecný soud nepostupuje a zároveň to s ohledem na okolnosti případu náležitě neodůvodní, porušuje tím žalobcovo právo na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny). Tento závěr dopadá i na bagatelní spory a rozhodování o nákladech odvolacího řízení. Daný typ rozhodnutí svým významem přesahuje věc samotnou a je podle Ústavního soudu významný z pohledu kvalitativního nikoli kvantitativního (viz nález sp. zn. III. ÚS 3725/13), a z důvodu ochrany ústavnosti proto

přesahuje svým významem věc samotnou. I takové rozhodnutí se totiž dotýká účelu, podstaty a smyslu ústavního práva na náhradu škody (viz nálezn sp. zn. II. ÚS 3213/24, bod 18).

IV.1.1 K rozhodnutí o nákladech prvostupňového a odvolacího řízení

20. Rozhodnutí krajského soudu a okresního soudu popsané rozhodovací praxi Ústavního soudu odporují. To, že obecné soudy z tohoto hlediska pochybily, ostatně ve svém vyjádření uvedl i Nejvyšší soud (viz bod 11 tohoto nálezu).

21. Stěžovatel se žalobou domáhal přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 1 000 000 Kč s příslušenstvím. Tato újma mu podle něj byla způsobena nesprávným úředním postupem a vydáním nezákonného rozhodnutí. Obecné soudy konstatovaly, že usnesení o zahájení trestního stíhání bylo vydáno nezákonně a přiznaly mu nárok na přiměřené zadostiučinění ve výši 90 000 Kč s příslušenstvím. Stěžovatel tedy základ svého nároku prokázal.

22. Za této situace měly obecné soudy v souladu s výše citovanou judikaturou Ústavního soudu vzhledem k úspěchu v základu nároku vycházet z premisy, že mu náleží plná náhrada nákladů řízení, a pokud se z tohoto východiska chtěly odchýlit, byly povinné takové rozhodnutí odůvodnit. Soudy však náhradu nákladů stěžovateli nepřiznaly (viz body 6 - 8 tohoto nálezu), aniž tento postup odůvodnily - a to přestože stěžovatel během řízení na závěry rozhodovací praxe Ústavního soudu upozorňoval (viz např. vyčíslení nákladů prvostupňového řízení na listu 298 spisu a doplnění odvolání na listech 334 až 335 spisu).

23. O nákladech prvostupňového řízení okresní soud rozhodl na základě poměrného úspěchu ve věci a krajský soud označil toto rozhodnutí za správné ze dvou důvodů (viz bod 48 rozhodnutí okresního soudu a 15 rozhodnutí krajského soudu). Jako první důvod uvedl, že podle ustálené judikatury vyšších soudů - kterou krajský soud nijak nespécifikoval - se při rozhodování o náhradě nákladů řízení o odpovědnosti státu za škodu uplatní vesměs zásada úspěchu, resp. zásada odpovědnosti za výsledek řízení. Jako druhý důvod uvedl, že shodně bylo o náhradě nákladů řízení rozhodováno i v předchozích kompenzačních řízeních se stěžovatelem.

24. Toto odůvodnění však není z ústavního hlediska dostatečné. Zaprvé, skutečnost, že bylo vůči stěžovateli již dříve postupováno chybně, není důvodem k tomu, aby se tak vůči němu postupovalo i nyní. Zadruhé, Ústavní soud nezpochybňuje, že se při rozhodování o nákladech řízení o odpovědnosti státu za škodu uplatní zásada úspěchu ve věci (jakožto základní zásada ovládající rozhodování o náhradě nákladů civilního sporného procesu - viz stanovisko sp. zn. Pl. ÚS-st. 59/23, body 18 až 22). Za úspěch ve věci se však v tomto typu řízení považuje především již prokázání základu nároku - tedy existence nemajetkové újmy způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. V tomto řízení se tedy zásada úspěchu ve věci projevuje tak, že pokud žalobce prokáže základ svého nároku, obecný soud v souladu s § 142 odst. 3 občanského soudního řádu - který umožňuje přiznat účastníkovi plnou náhradu nákladů i při částečném úspěchu ve věci - přizná žalobci plnou náhradu nákladů řízení (viz body 18 až 19 tohoto nálezu).

25. O nákladech odvolacího řízení krajský soud rozhodl tak, že žádnému účastníkovi nepřiznal právo na jejich náhradu. Poměr procesního úspěchu a neúspěchu obou stran byl totiž podle něj v odvolacím řízení shodný, protože obě strany s odvoláním neuspěly (viz bod 17 jeho rozhodnutí). Poměr procesního úspěchu však shodný nebyl, protože stěžovateli se i v odvolacím řízení podařilo obhájit závěr okresního soudu, podle něhož prokázal základ svého nároku. Právě to je přitom pro posouzení procesního úspěchu v tomto typu řízení stěžejní (viz již body 18 až 19 tohoto nálezu).

26. Ústavní soud shrnuje, že ústavní stížnost je ve vztahu k rozhodnutí krajského soudu zčásti důvodná. Krajský soud se totiž při rozhodování o nákladech řízení bez náležitého odůvodnění

odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Ústavního soudu. Ústavní soud proto zrušil jeho rozhodnutí v rozsahu, v němž potvrdil povinnost stěžovatele hradit náklady prvostupňového řízení (I. výrok nálezu) a žádnému účastníkovi nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (II. výrok nálezu).

IV.1.2 K rozhodnutí o nákladech dovolacího řízení

27. Ve vztahu k nákladovému rozhodnutí Nejvyššího soudu je ústavní stížnost zjevně neopodstatněná. Stěžovatelovo dovolání bylo nepřijatelné, Nejvyšší soud se jím nemohl zabývat věcně, a stěžovatelovy náklady dovolacího řízení tak byly vynaloženy neúčelně [§ 243c odst. 1 a 2 a § 142 občanského soudního řádu]. Za těchto okolností Ústavní soud v obdobných případech odmítá námitku protiústavnosti rozhodnutí o nákladech dovolacího řízení jako zjevně neopodstatněnou. Pokud totiž náklady dovolacího řízení nelze považovat za účelně vynaložené, neměl Nejvyšší soud stěžovateli co přiznávat (viz nálezy sp. zn. II. ÚS 3395/23, body 36 až 37; I. ÚS 2216/23, bod 29; I. ÚS 3394/23, bod 33).

IV.2 K námitce protiústavnosti opomenutých důkazů

28. Obecné soudy neopomenuly stěžovatelovy návrhy na provedení důkazu svědeckými výsledky a dozorovými spisy státního zastupitelství. Okresní soud na oba tyto důkazní návrhy ve svém rozhodnutí výslovně reagoval. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že důkazy neprovedl kvůli jejich nadbytečnosti a nezpůsobilosti ovlivnit skutkový stav či právní hodnocení věci, což také náležitě odůvodnil (viz bod 9 jeho rozhodnutí). Námitkou opomenutých důkazů se zabýval i Nejvyšší soud, který ji označil za nedůvodnou a tento závěr podrobně odůvodnil (viz strana 2 až 3 jeho rozhodnutí). Ústavní soud přitom toto posouzení ani jeho odůvodnění nepovažuje za protiústavní.

IV.3 K námitce protiústavnosti výše a způsobu stanovení přiměřeného zadostiučinění

29. Ústavní soud dospěl k závěru, že výše přiznaného zadostiučinění není nepřiměřeně nízká (viz část IV.3.1) a že obecné soudy při srovnání s jinými případy protiústavně nepochybily (viz část IV.3.2).

IV.3.1 K námitce o nedostatečnosti výše přiznaného zadostiučinění

30. Stěžovatel se v řízení před obecnými soudy domáhal zaplacení 1 000 000 Kč s příslušenstvím. Tato částka se skládala z nároku na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která podle něj vznikla vydáním nezákonného rozhodnutí (ve výši 300 000 Kč) a nesprávným úředním postupem orgánů činných v trestním řízení (nejprve ve výši 700 000 Kč, po částečném zpětvzetí žaloby ve výši 690 000 Kč).

31. Obecné soudy rozhodly, že dostatečná výše přiměřeného zadostiučinění, které by měl stěžovatel obdržet, činí součet částky 10 000 Kč (kterou mu poskytlo Ministerstvo spravedlnosti) a částky 90 000 Kč s příslušenstvím (kterou mu přiznaly soudy). Tento závěr přitom ve svých rozhodnutích řádně odůvodnily.

32. Obecné soudy vysvětlily, proč stěžovateli nenáleží zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nesprávným úředním postupem, kterou stěžovatel vyčíslil na 690 000 Kč. V rozhodnutích uvedly, že ačkoli se orgány činné v trestním řízení dopustily nezákonností, šlo o činnosti směřující k vydání rozhodnutí. Takové nesprávnosti mohou být podle soudů zvažovány pouze z hlediska odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím. Přestože tyto vady nenaplnily důvody pro přiznání újmy za nesprávný úřední postup, obecné soudy je zohlednily při posuzování výše újmy přiznané z důvodu nezákonného rozhodnutí (bod 14 rozhodnutí krajského soudu a body 29 až 30 rozhodnutí okresního soudu). Stěžovatel proti těmto závěrům v ústavní stížnosti nic nenamítá, a

proto se jimi Ústavní soud blíže nezabýval.

33. Obecné soudy taktéž podrobně a srozumitelně popsaly i to, proč považovaly za dostatečné, aby stěžovatel získal za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím přiměřené zadostiučinění "pouze" ve výši 100 000 Kč s příslušenstvím.

34. Stěžovateli nehrozil zásadně vysoký trest a povaha stíhané činnosti zpravidla nepůsobí značné společenské odsouzení (bod 35 rozhodnutí okresního soudu). Trestní stíhání trvalo 2 roky 11 měsíců, což nebyla nepřiměřeně dlouhá doba. V řízení totiž byly vyhotovovány znalecké posudky, stěžovatel nevyprávěl a podával opravné prostředky, stížnosti a žádosti (bod 36 rozhodnutí okresního soudu). Stěžovatel byl již čtyřikrát pravomocně odsouzen, a proto nemohl pocítovat hrozbu trestního postihu a společenského odsouzení tak intenzivně jako bezúhonná osoba (bod 42 rozhodnutí okresního soudu a bod 14 rozhodnutí krajského soudu).

35. Stěžovatelův případ byl sice medializován, ale média nezveřejnila jeho jméno ani podobiznu, a navíc informovala o jeho zproštění (bod 41 rozhodnutí okresního soudu a bod 14 rozhodnutí krajského soudu). Stěžovatel se účastnil již přes 20 dopravních nehod a byl opakovaně pravomocně odsouzen. Proto musí být srozuměn s tím, že může u orgánů objasňujících dopravní nehody budít podezření z trestné činnosti, která mu byla v posuzovaném trestním řízení kladena za vinu (bod 42 rozhodnutí okresního soudu a bod 14 rozhodnutí krajského soudu). Řada tvrzení, která měla svědčit o stěžovatelově újmě, byla podle soudů vyvrácena, neprokázána nebo nebyla způsobilá svědčit o jeho zvýšené újmě - ať už jde o údajnou ztrátu kamarádů, finanční dopady nezákonného trestního stíhání nebo vypovídání a ztížené uzavírání pojistných smluv (viz body 35 až 42 rozhodnutí okresního soudu a bod 14 rozhodnutí krajského soudu).

36. Za těchto okolností Ústavní soud považuje za ústavně souladné, že obecné soudy považovaly za přiměřené zadostiučinění částku 100 000 Kč s příslušenstvím. Obecné soudy při určení této částky vycházely z kritérií stanovených judikaturou Nejvyššího soudu, svá rozhodnutí opřely o relevantní skutečnosti, podrobně a srozumitelně je odůvodnily a jejich závěry nejsou svévolné, formalistické či jinak protiústavní.

37. Nic na tom nemění ani stěžovatelovy námitky uvedené v ústavní stížnosti. Stěžovatel totiž výše popsané skutečnosti nezpochybňuje ani nenamítá žádné nové okolnosti. Namísto toho uvádí, že se orgány činné v trestním řízení dopustily řady závažných a nezákonných pochybení. Tento nesporný fakt však obecné soudy uznaly, otevřeně jej pojmenovaly a při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění jej vzaly v potaz (body 29 až 30 rozhodnutí okresního soudu a bod 14 rozhodnutí krajského soudu).

IV.3.2 K námitce nedostatečného srovnání s jinými případy

38. Ústavní soud nepovažuje za opodstatněnou ani námitku nedostatečného srovnání s jinými případy. Okresní soud přihlédl při stanovení výše zadostiučinění ke dvěma rozhodnutím. Soud vycházel ze srovnání s předchozím kompenzačním rozhodnutím vůči stěžovateli a srozumitelně vysvětlil, proč je nyní nutné zadostiučinění zvýšit (viz bod 43 jeho rozhodnutí). Okresní soud řádně odůvodnil i to, v čem se případ odlišuje od rozhodnutí, které mu ke srovnání předložil stěžovatel a které se také týkalo odpovědnosti státu za škodu (viz bod 44 jeho rozhodnutí). V tomto ohledu tedy obecné soudy protiústavně nepostupovaly.

39. Ústavní soud přesto považuje za důležité vyjádřit svůj nesouhlas s vypořádáním jedné ze stěžovatelových souvisejících dovolacích námitek. Stěžovatel v dovolání poukázal na to, že pokud nelze při stanovení výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nalézt skutkově obdobný případ, je podle judikatury Nejvyššího soudu zpravidla nutné daný případ

srovnat s případy jiných náhrad nemajetkové újmy (viz stěžovatelem zmíněné rozsudky sp. zn. 30 Cdo 1747/2014 a 30 Cdo 1198/2018). Podle stěžovatele však krajský soud tuto povinnost porušil, protože jím použitá rozhodnutí nejsou přiléhavá a krajský soud srovnání s případy jiných náhrad nemajetkové újmy neprovedl.

40. Nejvyšší soud tuto námitku odmítl s tím, že směřuje proti skutkovým zjištěním, a proto nemůže založit přípustnost dovolání (viz strana 2 rozhodnutí Nejvyššího soudu). Podle Ústavního soudu však stěžovatelova námitka proti skutkovým zjištěním nemíří.

41. Stěžovatel touto námitkou ani nepřímo nezpochybňuje skutková zjištění obecných soudů a ani svou argumentaci neodvozuje od odlišného skutkového stavu. Stěžovatel jí poukazuje na údajný rozpor rozhodnutí krajského soudu s judikaturou Nejvyššího soudu a zpochybňuje jí pouze postup při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění - tedy otázku možné aplikace judikатурních právních pravidel na zjištěný skutkový stav. I kdyby přitom panovaly pochybnosti, zda má tato dovolací otázka právní či skutkovou povahu, je třeba postupovat ve prospěch dovolatele a posoudit ji jako přípustnou právní otázku (viz např. nálezy sp. zn. II. ÚS 664/19, bod 20; I. ÚS 3712/18, bod 17).

42. Ačkoli Nejvyšší soud v tomto ohledu pochybil, Ústavní soud jeho rozhodnutí nezrušil. Ústavní soud totiž neposuzuje vady napadených rozhodnutí izolovaně, ale z hlediska řízení jako celku (viz např. nález sp. zn. III. ÚS 2383/19, bod 24). Během něj se přitom obecné soudy srovnáním s jinými případy zabývaly, svá rozhodnutí řádně odůvodnily a celková výše jimi přiznaného zadostiučinění je z ústavního hlediska dostatečná.

V. Závěr

43. Ústavní soud z uvedených důvodů ústavní stížnosti zčásti vyhověl a rozhodnutí krajského soudu v částečném rozsahu zrušil [§ 82 odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu a část IV.1.1 nálezu] a zčásti ústavní stížnost odmítl jako zjevně neopodstatněnou [§ 43 odst. 2 písm. a) zákona a část IV.1.2 až IV.3 nálezu].

Další články:

- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)